

Goirle: Sterk en in balans

Bestuursakkoord 2022-2026

**LIJST RIEL
GOIRLE**

**PRO▶ACTIEF
GOIRLE**

**VVD
GOIRLE**

**D66
goirle**

20 juni 2022

INHOUD

1.	INLEIDING	3
2.	BESTUURLIJKE VERNIEUWING	
2.1	Onze ambities	4
2.2	Onze uitdagingen	4
2.3	Opdrachten aan het nieuwe college	5
2.4	Opdrachten aan de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing	5
3.	WONEN, MOBILITEIT EN LEEFBAARHEID	
3.1	Onze ambities	6
3.2	Onze uitdagingen	7
3.3	Opdrachten aan het nieuwe college	8
4.	SOCIAAL DOMEIN	
4.1	Onze ambities	9
4.2	Onze uitdagingen	10
4.3	Opdrachten aan het nieuwe college	11
5.	KLIMAAT, MILIEU EN ENERGIE	
5.1	Onze ambities	12
5.2	Onze uitdagingen	13
5.3	Opdrachten aan het nieuwe college	13
6.	FINANCIËN	
6.1	Onze ambities	14
6.2	Onze uitdagingen	15
6.3	Opdrachten aan het nieuwe college	16
7.	STRATEGISCHE HERORIËNTATIE	
7.1	Onze ambities	17
7.2	Onze uitdagingen	17
7.3	Aandachtspunten voor de aanpak	18

1. INLEIDING

Goirle is op dit moment een van de meest aantrekkelijke gemeenten van Brabant. Een belangrijke reden hiervoor is de mogelijkheid om te wonen, werken en recreëren in de nabijheid van vele voorzieningen.

Als gevolg van landelijk beleid en van keuzes in voorgaande raadsperiodes, heeft de gemeente Goirle in de komende jaren (veel) minder financiële middelen ter beschikking dan voorheen. Dit zorgt ervoor dat de bestuurders van de gemeente ingrijpende keuzes moeten maken.

In dit bestuursakkoord beschrijven de coalitiepartijen Lijst Riel Goirle (LRG), Pro Actief Goirle (PAG), VVD Goirle en D66 Goirle hoe zij er, ondanks de negatieve vooruitzichten, samen voor willen gaan zorgen dat Goirle een aantrekkelijke gemeente blijft. **Sterk en in Balans!**

Opdrachten aan het college van burgemeester & wethouders

De raad geeft met het vaststellen van dit bestuursakkoord het nieuw te vormen college van burgemeester en wethouders de opdracht om de plannen en ambities uit dit bestuursakkoord te vertalen naar concrete doelen, maatschappelijke effecten en meetbare resultaten.

De coalitiepartijen gaan er vanuit dat de gemeenteraad er op toe ziet dat het college deze opdrachten goed en tijdig uitvoert. Wanneer plannen en ambities bijgesteld moeten worden, verwacht zij van het college dat zij hier tijdig met de gemeenteraad over communiceren en met alternatieve voorstellen komen.

Lijst Riel Goirle
Pro Actief Goirle
VVD Goirle
D66 Goirle

2. BESTUURLIJKE VERNIEUWING

In de vorige raadsperiode werkte de raad hard aan de Gôolse democratie. Die idealen benadrukken we in de raad ook de komende bestuursperiode met elkaar. We betrekken onze inwoners bij besluitvorming, luisteren naar hen en willen dat zij zich gehoord voelen.

2.1 ONZE AMBITIES

Verbeteren model van de Gôolse democratie

We gaan onze inwoners nog vaker ontmoeten. Zodat we nog beter weten wat er speelt en er alles aan kunnen doen om het vertrouwen naar elkaar te vergroten.

Van een rechtmatige naar een netwerkende overheid

We zijn nu nog vaak een zogenoemde rechtmatige overheid; regels zijn daarbij de basis voor onze macht. Waar we naar toe gaan, is een meer “netwerkende” overheid. Dat betekent dat we meer ruimte aan onze inwoners geven. Vaker samen en binnen kaders. We kiezen daarbij als overheid bewust en zorgvuldig een passende positie en willen (leren) loslaten. Vanzelfsprekend wordt het geen willekeur. Eerst gaan we samen in gesprek over welke resultaten we willen behalen. En dan afspreken wie daaraan wat kan bijdragen. We beseffen dat dit geen simpele opgave is.

2.2 ONZE UITDAGINGEN

Een meer open verbinding tussen ‘binnen’ en ‘buiten’

We gaan beter naar inwoners luisteren. Eerder weten wat inwoners vinden zodat de raad waar nodig kan bijsturen. Ook voor werkbezoeken geldt dat wij die gericht gaan plannen. Aansluiting hiervan op de raadsyclus heeft daarbij aandacht nodig. Ook is het goed dat we zichtbaar zijn op het moment dat we ergens naar toe gaan. Communicatie over zo’n werkbezoek maakt dat inwoners weten dat wij geïnteresseerd zijn en dat het zin heeft om ons op te zoeken. We nodigen onze lokale media actief uit om mee te gaan.

Betrokkenheid van inwoners bij besluitvorming

Het referendum is één van de middelen om onze inwoners om hun mening te vragen. Wij verwachten hier de komende vier jaar geen gebruik van te maken. De gemeenteraad is gekozen door onze inwoners. Wij kunnen goede besluiten nemen als we gebruik maken van onze mogelijkheden om inwoners te horen. Wij zien hier slechts één uitzondering op: misschien botsen de belangen van inwoners en raadsleden als het gaat om wijzigingen van de bestuursvorm van de gemeente.

2.3 OPDRACHTEN AAN HET NIEUWE COLLEGE

- Informeer inwoners al in een vroeg stadium over gemeentelijke plannen.
- Benut inwonerpanel, denktanks en themabezoeken om meer informatie uit de samenleving te krijgen over losse onderwerpen.
- Transparantie vinden wij belangrijk. De beschikbare middelen vanuit het Rijk zijn voor ons leidend voor de aanpak in het kader van de Wet Open Overheid.
- Uit oogpunt van dienstbaarheid vinden wij het belangrijk dat onze inwoners op een professionele wijze behandeld worden. Luisteren en meedenken staan daarbij voorop. Het blijft goed om oplossingen na te streven waarbij, binnen de kaders, oog blijft voor de afweging tussen algemeen en individueel belang.

2.4 OPDRACHTEN AAN DE WERKGROEP BESTUURLIJKE VERNIEUWING

We zetten de raads werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing voort. De volgende aandachtspunten geven wij hen mee om samen met de regiegroep, de griffie en het college op te pakken en voor het eind van 2022 uit te werken in een raadsvoorstel voor 2023 en verder:

- Minder (driedubbel) vergaderen – De beeldvormende vergaderingen krijgen het karakter van thema-bijeenkomsten op locatie of informatieve bijeenkomsten in de raadszaal. Deze zijn zoveel mogelijk openbaar toegankelijk;
- Beter contact tussen ambtelijke organisatie, college en griffie/regiegroep over keuzes in vergadermodel, werkbezoeken, planning, enz.;
- Voorbereidingen treffen voor het opstellen van een referendum verordening.

3. WONEN, MOBILITEIT EN LEEFBAARHEID

In december 2021 stelde de raad de Omgevingsvisie vast. Onze ambities uit dit bestuursakkoord sluiten daarbij aan en leggen accenten op datgene wat wij belangrijk vinden.

3.1 ONZE AMBITIES

Meer en diverse woningbouw

De druk op de woningmarkt in onze gemeente dringen we terug. Het goed toeven in Goirle zien we als kracht én als een kans. Daarom bouwen we niet alleen voor onze eigen inwoners, maar ook voor inwoners uit de regio. We bouwen nu ook al behoorlijk veel en daar willen we in nog sterkere mate mee doorgaan. Wij gaan nog meer bouwen voor uiteenlopende doelgroepen. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden van tijdelijke en flexibele woningen en naar mogelijkheden van alternatieve bouwmethodes. Meer inwoners is ook goed voor onze middenstand, verenigingen en ondernemers. De woningbouwopgave pakken we in regionaal verband op.

Verduurzaming bestaande woningvoorraad

Ook verduurzamen van de bestaande woningvoorraad geven we meer aandacht. Binnen het hoofdstuk Klimaat komen we hier verder op terug.

Mobiliteit

We maken een omgeving waar woningbouw, bereikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid en veiligheid bijdragen aan de kwaliteit van leven in Goirle. We willen ervoor zorgen dat inwoners veilig en snel hun wijk en het dorpscentrum kunnen bereiken. Goirle ontwikkelt volop. Dat betekent dat verkeerscirculatie in samenhang met (toekomstige) ruimtelijke ontwikkeling moet worden gezien. De komende jaren willen we in het bijzonder ruimte voor duurzame mobiliteit en deelmobiliteit, meer aandacht voor langzaam verkeer (voetganger en fiets), beter openbaar vervoer en een parkeeraanbod dat past bij de functie van het gebied.

Leefbaarheid

We willen een levendig en compact centrum rond het Kloosterplein en behoud van het winkelaanbod in Goirle en in Riel. Het groene karakter van de wijken in onze gemeente willen we behouden. Een hele belangrijke opdracht is het terugdringen van de geluidsoverlast in de wijken door de A58.

3.2 ONZE UITDAGINGEN

Mix van grote en kleine woningbouwprojecten

In de komende jaren leveren we in de gemeente Goirle honderden woningen op voor uiteenlopende doelgroepen. We verwachten van het college dat zij zich niet alleen richten op het mogelijk maken van grootschalige projecten als Bakertand en Zuidrand, maar zich ook inzetten voor het realiseren van woningen op kleinschaligere inbreidingslocaties; met name daar waar we eigen grond hebben. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de lokale, regionale en landelijke behoefte om het woningtekort terug te dringen.

Bouwen voor nu en later

Ook na de huidige bestuursperiode blijft de behoefte aan woningen groot. Daarom onderzoeken we (opnieuw) de mogelijkheden voor toekomstige woningbouw op de locatie van het sportpark Van den Wildenberg en sportparken in Riel in combinatie met nieuwe sportvoorzieningen in het Riels Kwadrant. Ook beginnen we in Riel met woningbouw voor de inbreidingslocaties en starten we met de voorbereidingen voor woningbouw in Riel-Noord en -Zuid.

Centrum Goirle

In het centrum van Goirle wonen, werken, winkelen en recreëren we met elkaar. Deze mix maakt het centrum aantrekkelijk. Dat is een grote meerwaarde voor Goirle, maar daardoor zitten we elkaar soms ook in de weg. Dit vraagt om afwegingen op het gebied van parkeren, doorstroming en veiligheid. Het project "Schoon, Heel en Veilig" zetten we voort.

Doorstroming en bereikbaarheid

Door de toename van het aantal woningen en inwoners in Goirle staat de bereikbaarheid onder druk. Verbindingswegen dreigen dicht te slibben en de dekking en frequentie van het openbaar vervoer verschaalt. De afgelopen jaren is de invloed van ons bestuur op het openbaar vervoer klein gebleken. We zoeken in deze collegeperiode aansluiting met de regiogemeenten om samen sterker te staan voor de concessie openbaar vervoer.

Verkeersveiligheid

Met de toename van gemotoriseerd verkeer staat de veiligheid van en bereikbaarheid voor voetgangers en fietsers steeds verder onder druk. Bij het ontwerpen van nieuwe woonwijken volgen wij de richtlijn Duurzaam Veilig omdat daarin waarborgen voor de veiligheid van langzaam verkeer staan. We geven als gemeente regels mee voor de inrichting van nieuwe wegen en het onderhoud van bestaande wegen zodat langzaam verkeer meer ruimte krijgt en de veiligheid voor voetgangers en fietsers voor gaat.

3.3 OPDRACHTEN AAN HET NIEUWE COLLEGE

Wonen/leefbaarheid

- Versnellen duurzame woningbouw voor uiteenlopende doelgroepen (senioren, starters, sociaal).
- Ontwikkelen van woningbouw op de locatie Barbara Benz Park in combinatie met de realisatie van een geluidswerende voorziening.
- De realisatie van geluidswerende voorzieningen (met een reductie van tenminste 10dB in de buitenruimte) langs de A58 van de Boschring/Barbara Benz Park tot de Sporenring. Uitvoering van onderzoek dat al is gepland, zal duidelijkheid geven over de meest geschikte technische uitvoering en werkelijke kosten. Het college start de financiële en technische uitvoering zo spoedig mogelijk binnen deze collegeperiode.
- Samen met Tilburg en Rijkswaterstaat bekijken we de mogelijkheden om de snelheid op de A58 te verlagen om zo een bijdrage te leveren aan verdere vermindering van geluidsoverlast.
- Integrale aanpak met oog op de toekomst voor woningbouw in Riel-Noord en-Zuid. Daarbij moet rekening worden gehouden met de toekomstige ontwikkeling van de Spaanse Hoek en het daarmee samenhangende bereikbaarheids- en voorzieningen vraagstuk.
- Uitvoeren van een risicoanalyse en een financiële doorrekening t.b.v. het verplaatsen van sportpark Van den Wildenberg en sportpark Riel naar het Riels Kwadrant ten behoeve van woningbouw op huidige sportlocaties.
- Invoeren van een zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding.
- Bij het herzien van de Omgevingsvisie meenemen dat Tijnvoort primair voor het MKB blijft.

Bereikbaarheid/mobiliteit

- Stimuleren van duurzame mobiliteit door bijv. de laadvoorzieningen voor elektrische auto's uit te breiden of door deelmobiliteit te stimuleren, met aandacht voor voorkomen van overlast in de openbare ruimte.
- Meer aandacht voor fietsers en voetgangers:
 - door veilige fietsverbindingen naar scholen, sportvelden en het centrum;
 - nieuwe fietsroutes zoals de fietsverbinding Riel-Gilze en de snelfietsroute naar Tilburg (bij voorkeur Stappegooor – Bakertand);
 - verbreding van het Bels Lijntje in relatie tot de aanleg van nieuwe Ecologische Verbindingszone daar.
- Start realisatie van de rotonde Turnhoutsebaan/Tijnvoortsebaan in deze collegeperiode.
- Voor medio 2023 onderzoek naar de mogelijkheden om ons samen met de regiogemeenten sterk te maken voor de nieuwe concessies Openbaar Vervoer.
- Vergroten aantrekkelijkheid centrum door aansluiting Kloosterplein op enerzijds de Hovel en anderzijds het gebouw Jan van Besouw. Onderzoek moet plaats vinden voor medio 2023 en planning uitvoering starten voor eind 2024.
- Evaluatie blauwe zone en parkeergarage: daarin meenemen: ruimere openingstijden parkeergarage.
- Verkeerscirculatie herzien in verband met dichtslibben wegen en daarbij in samenspraak met ondernemers/ inwoners een autovrij Kloosterplein onderzoeken.

4. SOCIAAL DOMEIN

In 2021 stelde de raad de visie Goirle Glanst vast. Wij gaan de visie de komende jaren uitvoeren. Onze ambities sluiten daarbij aan, maar leggen ook accenten op datgene wat wij belangrijk vinden.

4.1 ONZE AMBITIES

Verder brengen van 'Goirle Glanst'

In de visie Goirle Glanst zijn de drie ontwikkellijnen normaliseren, preventie en positieve gezondheid benoemd. Wij zien ook de komende bestuursperiode daarin veel kansen om via deze lijnen onze doelen van zelfredzaamheid en een krachtige, gezonde samenleving te bereiken.

Zicht en grip op het sociaal domein

Wij stellen ons garant voor goede en passende zorg voor eenieder die dat echt nodig heeft, maar we geven niet meer uit dan strikt noodzakelijk is. Daar hoort bij dat wij ons zicht en onze grip op het sociaal domein gaan versterken. Daarvoor zetten we de monitor in en kijken we naar de uitkomsten van de benchmark van BMC. Op basis van wat we zien verlagen we uitgaven daar waar mogelijk.

Sport en cultuur

Wij bieden als gemeente ook allerlei mogelijkheden op het gebied van cultuur en sport. Wij doen dat vanuit de overtuiging dat (samen) bewegen, actief zijn en elkaar ontmoeten, goed en noodzakelijk is. Dat kan bij uitstek op de sportvelden of na afloop van een voorstelling.

4.2 ONZE UITDAGINGEN

Iedereen doet mee

Ook in een welvarend dorp als Goirle zijn er inwoners die niet zomaar mee kunnen doen. Inwoners die beperkingen hebben of onze taal nog niet spreken. Mensen zonder werk met financiële problemen die zo groot zijn, dat ze er zelf niet meer uitkomen. Wij zetten allerlei vormen van ondersteuning in. We monitoren de komende vier jaar of deze vormen van ondersteuning echt werken en zo nodig sturen we bij. We willen zeker weten dat we de juiste ondersteuning bieden. Zo nodig passen we het beleid aan.

Onderwijs

Wij zijn verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de lokale educatieve agenda. Verder zijn we verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in onze gemeente. De komende vier jaar maken wij ons sterk voor nieuwbouw of renovatie van het Mill Hill en van 't Schrijverke.

Eenzaamheid

Eenzaamheid is een groot maatschappelijk probleem. Een organisatie zoals de gemeente kan die eenzaamheid niet oplossen. Dat kan alleen in contacten met familie, vrienden en burens. Gelukkig zijn er veel burgerinitiatieven die proberen om mensen weer met elkaar in contact te brengen. Door burgerinitiatieven te blijven ondersteunen kunnen wij het dichtst bij ons doel komen om eenzaamheid tegen te gaan.

Cultuur

Voor ons staat voorop dat in onze beide dorpskernen culturele activiteiten mogelijk blijven. Het kan overal plaatsvinden: natuurlijk in het Jan van Besouw maar ook in wijkcentra, op scholen en buiten op straat. Wij willen cultuurbeleving en het cultuurhistorisch erfgoed in brede zin waarborgen. Daarbij denken wij bijvoorbeeld ook aan carnaval, de kermis en jaarmarkten.

Cultureel Centrum Jan van Besouw

Het Cultureel Centrum Jan van Besouw is uniek in ons dorp. Het biedt mogelijkheden voor allerlei vormen van cultuur beleven, aan cultuur doen, elkaar ontmoeten en uitgaan. Onze indruk is wel dat ons Cultureel Centrum Jan van Besouw verlieslatend is en te veel ongebruikte ruimte heeft. De raad heeft daarom eerder een motie aangenomen om te onderzoeken of het mogelijk is om woningen in een deel van het gebouw te realiseren of om daar andere activiteiten een plek in te geven.

Op dit moment bereidt de gemeente samen met directie en bestuur van het Cultureel Centrum Jan van Besouw een voorstel voor over de mogelijkheden die het gebouw biedt. Daarbij kijken we ook naar de functies die het gebouw huisvest, waaronder maatschappelijke, sociale, culturele functies als ook de bibliotheekfunctie. Dat voorstel zal voor ons het uitgangspunt zijn om te komen tot een rendabel Cultureel Centrum Jan van Besouw.

Sportparken

Bij de sportparken van Goirle en Riel spelen twee belangrijke vraagstukken: op het gebied van beheer en de locatie. Daarnaast dreigt op de sportparken in Goirle en in Riel op lange termijn een tekort aan ruimte te ontstaan. De grenzen aan de groei zijn in zicht, zowel fysiek als financieel. Verenigingen zijn huurder. Wij willen dat de verenigingen een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor het gebruik van het sportpark Van de Wildenberg. Wij zijn op zoek naar een samenwerking die meer in evenwicht is.

4.3 OPDRACHTEN VOOR HET NIEUWE COLLEGE

- Zicht en grip op het sociaal domein versterken met behulp van een volwaardige monitor sociaal domein.
- Beheersing sociaal domein – monitoring en evaluatie borgen in de planning & control cyclus. Uitgangspunt is dat we niet meer uitgeven dan strikt noodzakelijk is en dat we, daar waar mogelijk, de uitgaven verlagen.
- Cultureel Centrum Jan van Besouw – Raadsvoorstel maken over gebruik van het gebouw Cultureel Centrum Jan van Besouw: wel of geen woningen; wel of geen andere activiteiten/organisaties toevoegen.
- Sportparken – Overleg met verenigingen over verschuiving naar meer eigen beheer en over mogelijkheden verplaatsing sportparken.
- Zwembad – Tijdens deze bestuursperiode nemen we een besluit over het voortbestaan van een zwembad in Goirle.

5. KLIMAAT, MILIEU EN ENERGIE

De klimaatopgave is vele malen groter dan de opgave van Goirle alleen. Het behalen van overkoepelende doelen op gebied van klimaat, milieu en energie vraagt lokaal om ingewikkelde keuzes en complexe besluitvorming, waarin algemeen belang en individueel belang niet altijd samengaan. Veel van onze ambities liggen vast in beleidsdocumenten zoals de Omgevingsvisie, de REKS, het milieubeleidsplan Duurzaam Goirle 2017 en de Transitievisie Warmte.

5.1 ONZE AMBITIES

Bijdragen aan (regionale) klimaatprojecten

Naast het uitvoeren van ons lokale beleid zoals het programma groen en programma water en riolering zetten we concreet in op een aantal (regionale) projecten zoals de REKS, het Regionaal Publiek Ontwikkelbedrijf, het Regionaal Klimaatfonds en het Regionaal Natuurbod. Belangrijk om te beseffen bij deze projecten is dat de (vastgestelde) ambities groter zijn dan de financiële mogelijkheden. We moeten de komende periode hierin keuzes maken of we de ambities (kunnen) bijstellen of het tempo van realisatie moeten aanpassen aan de financiële mogelijkheden en beschikbare capaciteit bij de gemeentelijke organisatie.

Stimuleren van energiebesparing

Om inwoners op weg te helpen met energiebesparing werkt de gemeente samen met energiecoaches van verschillende organisaties. Wij vinden dit een prachtig voorbeeld van een krachtige samenleving die gezamenlijk werkt aan de ambities en uitdagingen op het gebied van de klimaatopgave. De komende jaren blijven we actief in gesprek met deze partijen. Zo zorgen we dat alle mogelijkheden voor energiebesparing dicht bij huis toegankelijk worden voor onze inwoners.

5.2 ONZE UITDAGINGEN

Afspraken m.b.t. duurzame energie

We hebben ons met de REKS 1.0 en de Omgevingsvisie als raad, samen met de Regio, gecommitteerd aan het opwekken van 1 terawattuur aan energie. Daarvoor zetten we in op een mix van energie-maatregelen. De projecten die hier onderdeel van uitmaken, zijn 'Energie hub de Baars' en 'Wind boven nieuw bos'. We sluiten de groene long tussen Goirle en Riel ten noorden van klooster Nieuwkerk uit voor projecten Wind boven nieuw bos. Wel zien we mogelijkheden ten zuiden van het Nieuwkerksbaantje tot aan de grens.

Zonnepanelen en de bijdrage aan de klimaatdoelstellingen

Wij bevorderen 'zon op het dak' en geven daaraan voorrang. Ook zonnepanelen op geluidswallen vinden we een goede optie. We voeren de lopende projecten voor zonneweides uit. In overeenstemming met de REKS starten wij geen nieuwe projecten voor zonneweides op.

Windmolens

Wij vinden het belangrijk om mensen, flora en fauna te beschermen. Op dit moment zijn er landelijk richtlijnen in ontwikkeling voor de plaatsing van windmolens in relatie tot woningen. We plaatsen geen windmolens voordat deze richtlijnen er zijn. Mocht op basis van de richtlijnen plaatsing van windmolens niet mogelijk zijn, dan zoeken we naar andere mogelijkheden om te voldoen aan de door ons toegezegde bijdrage in het opwekken van duurzame energie.

Circulaire economie

Wij stimuleren de circulaire economie. We streven naar zo min mogelijk afval en hanteren het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt. Aan de andere kant is afvalverwijdering een basisvoorziening.

Milieustraat - groenafval

Het 1 of 2 keer per jaar gratis brengen van afval naar de milieustraat kan in een basisbehoefte voorzien. De werkwijze op de milieustraat past bij het uitgangspunt van circulaire economie. We zetten specifiek in op het verbeteren van de dienstverlening op de milieustraat. Hierbij denken we aan ruimere openingstijden.

Huis aan huis ophalen.

Ook op het gebied van afval ophalen aan huis zien wij kansen om nog verder te verbeteren. Dat zou kunnen door in de zomers vaker, en in de winters minder vaak het groenafval op te halen.

5.3 OPDRACHTEN VOOR HET NIEUWE COLLEGE

- We hechten belang aan periodieke monitoring van onze bijdrage aan de klimaatopgave via een jaarlijkse voortgangsrapportage, bijvoorbeeld geborgd in de P&C cyclus.
- Milieustraat – We verwachten een voorstel vanuit het college over het 1 of 2 keer per jaar gratis brengen van afval naar de milieustraat en op het gebied van verbetering van de dienstverlening.

6. FINANCIËN

Gemeenten zijn voor hun inkomsten in zeer grote mate afhankelijk van het geld dat ze van de rijksoverheid ontvangen. In Goirle komt ongeveer 70% van onze inkomsten uit het gemeentefonds uit Den Haag.

De vooruitzichten voor geld op de lange termijn zijn ongunstig voor onze gemeente: er moet landelijk nog een oplossing komen voor de tekorten in het jeugdstelsel, de herverdeling van het gemeentefonds is fors nadelig voor onze gemeente en het Rijk wijst ons steeds meer taken toe waarvoor geen, of pas veel later, middelen ter beschikking worden gesteld.

Daarom moeten en willen we zorgvuldig nadenken waar we ons geld, nu en later, aan besteden. Daarnaast blijven we een actieve lobby voeren bij het Rijk voor een goede balans tussen taken, organisatie, bevoegdheden, inkomsten en bekostiging.

6.1 ONZE AMBITIES

Een financieel gezonde gemeente

Voor ons betekent dit dat we werken aan de volgende speerpunten:

- Behouden – Inkomsten en uitgaven (structureel) in evenwicht. Daarbij is het streven om de voorzieningen die we hebben niet alleen nu, maar ook in de toekomst te kunnen betalen.
- Investeren – We kijken financieel vooruit. Dat betekent dat we mogelijk nu al kosten moeten maken om de haalbaarheid van en advisering op realisatie van ambities voor te bereiden, bijvoorbeeld aan de hand van een business case.
- Reserveren – Onze financiële buffer moet risico's kunnen opvangen. Daarom houden we onze algemene reserve deze bestuursperiode op een niveau dat genoeg is om een 'ruim voldoende' weerstandsratio te behouden.

6.2 ONZE UITDAGINGEN

Met welk geld realiseren we onze (huidige) ambities?

Omdat onze inkomsten nauwelijks beïnvloedbaar zijn, rest ons niets anders dan onze uitgaven te verlagen om daarmee financiële ruimte te maken voor huidige en toekomstige ambities. Wel zoeken we actief naar alternatieve geldstromen zoals subsidies.

Belangrijk uitgangspunt voor het realiseren van onze ambities blijft dat we onze wettelijke taken op een sober en doelmatig niveau uitvoeren. Op die manier zorgen we dat, ten laatste bij de begroting 2026, onze structurele uitgaven 2 miljoen euro lager zijn ten opzichte van de begroting 2022. De opgave om dit bedrag te realiseren komt voort uit de verwachting dat de jaarlijkse rijksbijdrage voor de gemeente structureel lager gaat uitvallen en is daarop een voorbereiding.

Mocht blijken dat het niet haalbaar is om met die uitgangspunten structureel 2 miljoen euro minder uit te geven, dan moeten we opnieuw met elkaar in gesprek. De uitkomsten van de strategische heroriëntatie gebruiken we dan om alternatieve mogelijkheden te zoeken.

We leggen een stevig financieel fundament voor de toekomst

We willen onze financiële gezondheid ook voor de toekomst borgen. Zodat we ook dan opgaven en ambities kunnen realiseren. Daarom treffen we nog deze bestuursperiode voorbereidingen om, ook voor de periode na 2026, nog eens 2 miljoen euro structureel minder te kunnen uitgeven.

Gemeentelijke woonlasten houden we zo laag mogelijk

Ondanks dat we nog geen zekerheid hebben over onze financiële situatie, is ons voornemen om de gemeentelijke woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing) zo laag mogelijk te houden.

Gemeenschapsgeld besteden we efficiënt, effectief en innovatief

Onze taken en ambities zijn groter dan het beschikbare budget. Elke euro die we besteden, moet optimaal wordt ingezet en aantoonbaar bijdragen aan de doelen en resultaten die we willen bereiken. College en organisatie moeten nadenken over innovatie omdat je, wanneer je hetzelfde doet, je ook hetzelfde krijgt. Als voorbeeld noemen we dat we in het sociaal domein substantieel meer uitgeven dan vergelijkbare gemeentes. We willen leren van de aanpak van andere gemeentes om zo tot verandering te komen.

6.3 OPDRACHTEN AAN HET NIEUWE COLLEGE

Tijdelijke impulsen en een meerjarenprognose

De ambities voor de komende jaren zijn in ieder hoofdstuk van dit bestuursakkoord steeds uitgewerkt in opdrachten voor het Uitvoeringsprogramma van het college. Die betreffen vaak een aanscherping of versnelling van de bestaande ambities uit onze belangrijkste beleidsvisies. Soms zal daarvoor een tijdelijke, financiële impuls nodig zijn om zo extra capaciteit te kunnen inzetten, onderzoek te doen of extern advies in te winnen. We vragen het nieuwe college om de opdrachten uit dit document te vertalen in een realistische financiële meerjarenprognose.

Inzicht in en grip op onze uitgaven

De afgelopen raadsperiode is al veel inzet gepleegd om te achterhalen waarom de uitgaven voor jeugd en WMO zo hoog zijn. In het bijzonder is de vraag waarom Goirle per inwoner op bepaalde onderwerpen méér uitgeeft dan vergelijkbare gemeenten. Voor het sociaal domein loopt daarvoor al een onderzoek. De BMC-benchmark van 2021 bevatte ook nog andere aanbevelingen voor nader onderzoek naar onderwerpen waaraan we relatief meer uitgeven. We onderzoeken hoe dat komt en of we de keuzes die daaraan ten grondslag liggen nog steeds willen en kunnen maken.

Regie op resultaten: meten is weten

In een complexe omgeving is sturing op te realiseren resultaten belangrijk. Voorwaarde is dat ze concreet benoemd en meetbaar zijn, zodat we kunnen toetsen of de maatregelen die we inzetten ook voldoende bijdragen aan dat resultaat. Daarop kunnen we immers onze bijstuuringsbesluiten baseren.

Dat geldt voor onze verbonden partijen, maar bijvoorbeeld ook voor subsidierelaties en/of grote contractpartners. We vragen het college het sturingsinstrumentarium in brede zin te transformeren van inspannings- naar resultaatverantwoording.

Opgaves voor de meerjarenbegroting

Om voor de toekomst onze voorzieningen in stand te kunnen houden, onze algemene reserve op een adequaat niveau te kunnen brengen en onze ambities met betrekking tot wonen, het sociaal domein en klimaat te kunnen realiseren, dragen wij het college op om bij de Perspectiefnota 2024 te komen met voorstellen voor structureel lagere uitgaven waarbij wij tenminste:

- in deze raadsperiode aangeven hoeveel wij per begrotingsjaar structureel minder uitgeven. Het resultaat is dat in de begroting van 2026 onze structurele uitgaven 2 miljoen euro lager zijn dan de begroting van 2022;
- geen enkel domein uitsluiten. Wij vragen wel dat in eerste instantie gekeken zal worden om de uitgaven te verlagen daar waar structureel meer wordt uitgegeven ten opzichte van gemeenten van vergelijkbare samenstelling en omvang (zie benchmark BMC). De BMC benchmark wordt hiervoor verder geanalyseerd. Verhogingen van belastingen en/of heffingen en eventueel extra ontvangen rijksbijdragen zullen niet worden aangemerkt als besparing;
- tijdens deze raadsperiode voorbereidingen treffen om ook in de volgende raadsperiode nog eens 2 miljoen euro structureel minder uit te geven.

7. STRATEGISCHE HERORIËNTATIE

De afgelopen jaren hebben we flink in onze spaarpot moeten tasten. Als we hetzelfde blijven doen, komt de bodem in zicht. In dit hoofdstuk staat hoe we gaan nadenken over onze toekomst. We zetten een stip op de horizon om te bepalen wat voor soort dorp Goirle in 2040 wil en kan zijn. De ambities van de vorige coalitie waren hoog en dat is nu met dit nieuwe bestuursakkoord niet anders. Dat betekent dat we onvermijdelijk keuzes moeten maken: in onze ambities en/of in het tempo waarin we ze kunnen realiseren.

7.1 ONZE AMBITIE

Strategische keuzes maken voor een toekomstbestendig Goirle

We gaan verder met een strategische heroriëntatie. Hierin bepalen we samen ons toekomstbeeld, de ontwikkelrichting en de weg ernaartoe. Onze ambities op het gebied van klimaat, wonen en in het sociaal domein vragen om lange termijn plannen. Op deze manier vinden we een strategische oplossing voor de steeds terugkerende dilemma's die op termijn zelfs dreigen toe te nemen.

7.2 ONZE UITDAGING

Kunnen we zijn wat we willen zijn

De afgelopen jaren gaf de gemeente meer geld uit dan ze had. We krijgen te weinig geld van het Rijk én moeten steeds meer taken uitvoeren. Op dezelfde manier verdergaan is geen optie. Het verschil tussen benodigd en beschikbaar geld voor taken, ambities en opgaven wordt alleen maar groter. Daarom moeten we keuzes maken die passen bij de eigenheid van ons dorp maar ook betaalbaar blijven.

7.3 AANDACHTSPUNTEN VOOR DE AANPAK

Om een koers te bepalen, moet je niet alleen weten waar je naartoe gaat, maar ook waar je nu staat. Daar is door de gemeentelijke organisatie al veel voorbereidend werk voor gedaan. Er zijn ingrijpende keuzes nodig: die maken we samen en voeren we samen uit. Daarin zijn de volgende zaken relevant voor ons allemaal.

Informatie van onze inwoners

De discussies in de raad zijn tot nu toe op een vrij hoog abstractieniveau gevoerd. De maatschappelijke gevolgen van de te nemen besluiten zijn wel degelijk concreet en merkbaar in de samenleving. Daar willen wij onze inwoners bij betrekken. Dat is ook niet meer dan logisch gelet op onze ambities op het gebied van bestuurlijke vernieuwing. Bij concrete vragen aan onze inwoners raadplegen we het burgerpanel. Ook gaan we in gesprek met onze partners in de samenleving, zoals scholen, verenigingen, ondernemers, de Participatieraad, enz.

Bestuurskracht

Onze opgaven zijn complex, de ambtelijke organisatie is kwetsbaar in omvang en specialismen. Het heeft geen zin om na te denken over de vraag wat voor soort gemeente we in 2040 willen zijn, wanneer we niet weten of dat wij dat kunnen realiseren. Daarom laten we op korte termijn onafhankelijk onderzoeken op welke manier wij samen met inwoners, ondernemers, verenigingen, belangenbehartigers, enz. onze taken zo goed mogelijk kunnen uitvoeren.

Completeren financiële beeld voor een integrale afweging

Besluiten die een structurele lastenverzwaring met zich meebrengen worden financieel onderbouwd om gewogen keuzes te maken. We beogen een integrale, strategische afweging over onze toekomst te maken. Om het financiële beeld van onze uitgangspositie compleet te maken is het belangrijk dat de resultaten van de lopende onderzoeken voor investeringen, onderhoudsprogramma's en beheersing Sociaal Domein bekend zijn. De eerste resultaten verwachten we kort voor of na de zomervakantie van 2022. Voor zaken uit de meerjarenprogramma's die geen uitstel dulden, verwachten we dat het college in de begroting 2023 voorstellen doet en geld begroot.

Rol van de raad

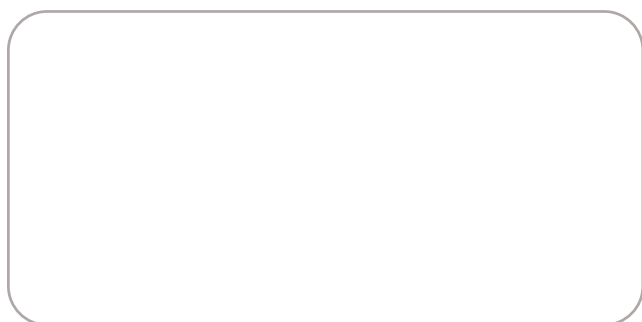
Wij willen dat de hele raad nadenkt over de vraag wat voor gemeente wij in 2040 willen zijn en hoe wij daar gaan komen. Wij vinden het belangrijk om draagvlak in de samenleving en dus ook in de raad te vinden. De vorm waarin wij met elkaar in discussie gaan, kan een raadsconferentie zijn. Maar we staan ook open voor andere vernieuwende manieren om hierover in gesprek te gaan.

Tijdspad

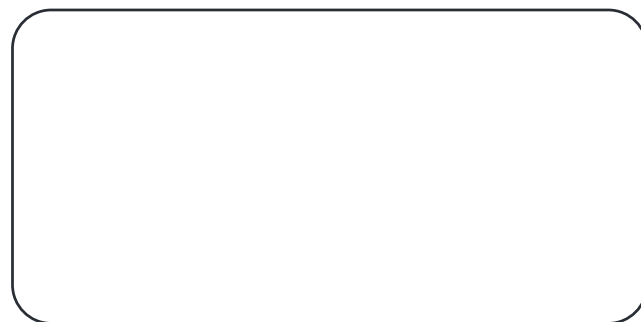
We vragen het college om uiterlijk eind 2022 de resultaten van de gesprekken met partners en het onderzoek naar de bestuurskracht gereed te hebben. Begin 2023 kunnen wij dan in de raad met elkaar in gesprek hierover zodanig dat de uitkomsten meegenomen kunnen worden in de Perspectiefnota 2024 die we in het 2e kwartaal 2023 opstellen.

Goirle: Sterk en in balans

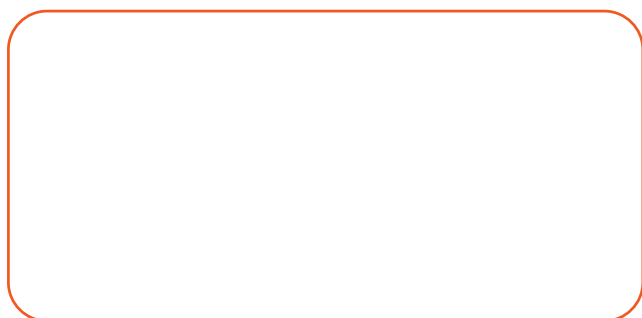
BESTUURSAKKOORD 2022 - 2026

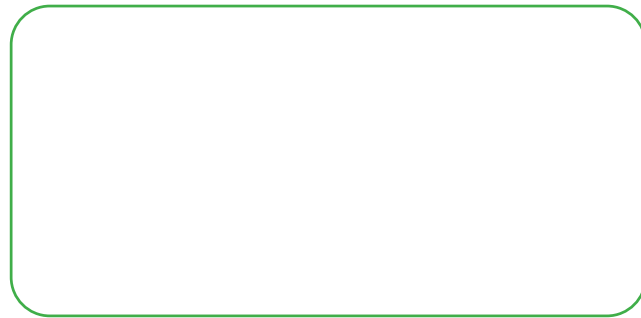
Lijst Riel Goirle
Fractievoorzitter M. Verhoeven

Pro Actief Goirle
Fractievoorzitter B. van der Velden

VVD Goirle
Fractievoorzitter A. van Beurden

D66 Goirle
Fractievoorzitter P. Verheijen

gemeente
Goirle

Sterk en in balans